

Előfizetési ár

helyben házhoz hordva
vidéken postán küldve

Egész évre — K
Fél évre — K
Negyed évre — 1200 K
Egy hónapra — 420 K

Egyes szám ára 20 K

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap,
hétfő és
ünneptéri nap kivételével

A lap az előttem és anyagát
részlet nélkül összes kül-
demények a szerkesztőség
vagy a kiadóhivatal címére
küldendők.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
III. ker., Arany János-utca 8 sz

Főszerkesztő: Hankovszky Zsigmond.

TELEFONSZÁMUNK:
SZERKESZTŐSÉG: 141.
NYOMDA ÉS KIADÓHIVATAL: 141.

Felelős szerkesztő: Oroszlány Gábor.

Drózdít le akarták löni Félegyházán.

(Kiküldött tudósítónktól.) Vasárnap, tegnap délelőtt tartotta **Herváth Zoltán** dr. félegyházi ellenzéki képviselő beszédét, mely alkalomra a kerületbe letutaztak: **Drózd Győző**, **Nagy Ernő**, **Dénes István** és **Cserny József** nemzetgyűlési képviselők a néhány fővárosi újságíró. A főterem már korra délelőtt hatalmas tömeg verődött össze, melynek egy része hevesen abcugolta a Budapestről leutazott képviselőket, különösen **Drózd** y, a másik része pedig **Horváthot** ültette. Az államrendőrség teljes készenléttel vonult ki a népgyűlésre, mely azonban **botránnyá** vált. A képviselők beszéde alatt sósán ö zerekedtek és egy fiatal emberi, **Kárpáti** tanár fiát, ki az **Ébredő Magyarok** csoportjának egyik fiatal szereplője, oly súlyos bántalmazás éri, hogy arca előttötte a vér. A tömeg izgatottsága akkor éri el tetőpontját, amikor egy emeletes ház ablakából zápfőásokat kezdtek ledobálni. Botok emelkedtek a levegőbe, sőt egy fiatal ember, kit csak a gyűlés feloszlatása után sikerült igazoltatni,

revolverrel le akarta löni a szónoki emelvényen beszéző **Drózd** y.

Egy rendőrfogalmazó éberségén mult, hogy a lövés el nem drózdít és nagyobb összetűzésre nem került a sor.

A csődület dél felé mindjobban növekedt és két különböző érzelű tömeg állt egymással szemben, mely szakadallannal kiabált és ordított. A népgyűlés szónokló képviselői több ízben felbeszakitották beszédeiket és **Dénes István** munkáspárti képviselő felszólította a szolgálatot tevő rendőrtisztviselőt, hogy az inzultusokat akadályozza meg. Mivel azonban a tömeg hangulata mind izzóbbá vált,

a rendőrség a népgyűlés tovább folytatását betiltotta és a tömeget széjjel-oszlatta.

A nemzetgyűlési képviselők, kik **Horváth Zoltán** beszámolójára jöttek le **Kiskunfélegyházára**, a tegnap esti vonattal utaztak vissza a fővárosba.

Az új lakásrendelet magyarázata.

Vitás esetekben a háztulajdonos tartozik a bírósághoz fordulni.

Tekintettel arra, hogy — amint néhány kirívó esetet már lapunk is közölt — a háztulajdonosok több esetben túllépték a lakbéremelésnél megengedett határt, a népjóléti miniszterium még e héten rendeletet bocsát ki, amely tisztázni fogja a vitás eseteket. Az érdekeltekkel közli a népjóléti miniszter, hogy:

1. Ha a háztulajdonos csak a rendes béremeléssel akar élni és ha a bérlőnek a harmincszoros, negyvenszeres, illetőleg öt

venszeres bér kiszámítása ellen van kifogása, a bérlő tartozik a bírósághoz fordulni.

2. A lakásrendelet megengedi, hogy a háztulajdonos, ha bérlője szembetűnően kedvező vagyoni helyzetben van, kivételes béremeléssel élhessen. Ez alapon a bérlet a harmincszoros, negyvenszeres, ötvenszeres összegnek kétszeresére emelheti fel. Ha a bérlő abban a véleményben van, hogy az ő vagyoni viszonyával szemben ilyen kivételes béremelésnek helye nincsen, csak arra van kötelezve, hogy arról a háztulajdonost írásban értesítse. A bírósághoz azonban nem a bérlő, hanem a bérlésadó háztulajdonos tartozik fordulni.

3. Sok eszeibe azért, mert a bérlő a vele közölt s a rendeletben megszabott mértékben túlnem béremelési nem akarja elfogadni, a háztulajdonos a lakást felmondta. Az ez okból törtéző felmondást nem engedi meg a lakásrendelet.

4. Iparosokkal és kereskedőkkel szemben az üzletheiység bére a megengedett bér kétszereséig még kivételesen sem emelhető. Ha e tekintetben vita támad a felek között, nem a bérlő, hanem a háztulajdonos tartozik a bírósághoz fordulni.

A kecskeméti pincérek béremelését kérik.

A nehéz gazdasági viszonyokat minden dolgozó ember súlyosan érzi, mert a napról napra emelkedő drágaság a kereseti lehetőségekkel fordított arányban áll. A Kecskeméten dolgozó pincéreknek havi keresetük eddig a napi koszt volt és 400 korona havi fizetés. E csekély fizetésből az éjjel-nappal dolgozó, 10 órát szolgáló pincérek és éttermi alkalmazottak eddig sem élhettek a nagyobbbrészt a borralvóból fedezték házbérlés és egyéb szükségletüket. Most azonban a közönség a vendéglőket elkerül és a fizetőpincérek kivül a többi alkalmazottak keresete annyira megesappant, hogy a legszükségesebb kiadásokat sem bírják fedezni. A heti 400 korona keresetükből fizetik a belfellegélyzót és a kereseti adót, ami teljesen felemészti pénzbeli jövedelmüket. A kecskeméti pincérek és éttermi alkalmazottak a napokban összejeveletet tartottak és elhatározták, hogy a minden téren előállott drágulás folytán fizetésüket havi 4000 koronában kérik megállapítani és ezen máltányos kerésüket főnökeikkel meg ma fogják közölni. A pincérek kerésük elbírálása tekintetében hivatkoznak arra, hogy lakásuk bére is többszörösen emelkedett, valamint arra, hogy a fővárosi pincérek és éttermi alkalmazottak már régen havi 7200 korona fizetésben részesülnek, ők azonban csak 4000 koronát kérik.

— **Új bérlő a Függetlenségi Körben** —
A Függetlenségi 48-as Párt. és N.p.kör negy választmánya a pártkör vendéglőnek béreltét **Magá** János kecskeméti lakosnak adta ki évi 30 métermáza buzáért. A bérelti idő ez év november 1-én kezdődik.

A Hangya közgyűlése.

A kecskeméti Hangya Szövetkezet vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tartotta 6-ik évi rendező közgyűlést **Kerekes József** elnöklésével. A részvényesek nagy számban jelentek meg. Az elnöki és igazgatósági jelentés azerint az érvéti forgalom 90 millió koronát ért el. Tiszta nyereség 303,711 korona, amelyből 106 ezer koronát jótékonycélra, 5 százalékot osztaléokra és 5 százalékot a tagoknak nyújtandó 5 százalékos vásárlási kedvezményekre fordítanak. A jelentést és zárszámadást a közgyűlés elfogadta. Elnök előterjesztésére az igazgatósági tagok számát 4 el felemelték. Az igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztásánál két pártba szakadt a közgyűlés. Az egyik a régi igazgatóság és felügyelő bizottság mellett foglalt állást, míg a másik teljesen új listát állított össze. **Tébi Lajos** kérelmére elnök titkos szavazást rendelt el, amelynek eredményeként a régi igazgatóságot és felügyelő bizottságot választották meg két tag kivételével, akiknek helyébe **Csász József** és **Medgyessy Gyula** került be.

Ujabb bérmozgalmak Budapesten.

Budapesti telefonáljak: Mint értesülünk, a napokban ujabb nagy bérmozgalmak indulnak meg a fővárosban. Ezzel kapcsolatban illetékes helyen a következő információt szerezte munkatársunk:

— A mi gazdasági állapotaink kezdenek hasonlítani az egy év előtti Ausztria állapotaihoz és azokhoz a viszonyokhoz, amelyeket a márka katasztrófális zuhanása idejében Németországban láttunk. Már már ott tartunk, hogy hetenként megismétlődnek a bérmozgalmak Ausztriában a béreket az index számok alapján szabalyozzák. Nálunk az index-rendszert nem fogadták el úgy, hogy a munkaadók és a munkások ugyanazon tételre néznek a jövő elé. Legtöbb a munkabérek a legtöbb szakmában közvetlen husvét előtti, más iparágakban pedig husvét után rendeztettek. Most ujabb bérmozgalmak vannak kialakulóban. A szakmák egyrésze már az elmúlt hetekre vizsamenőleg, más szakmák pedig a jövő hétfői kezdődően követelnek magasabb munkabéreket. Hogy mit jelent a gyáriparra és a munkaadókra az egyre fokozódó drágaság és az annak nyomában föllépő munkabérmozgalom, ezt élénken illusztrálja az, hogy míg februárban az összes szakmában körülbelül 50 milliárdot tett ki a hetibérek összege, most 80 milliárdon felüli van ez az összeg. Ez a hónap tehát igen súlyos bonyodalmakat rejt magában. Hogy mit jelentenek ezek a mozgalmak és iparra, azt nem is kell bővebben fejtegetünk.

Biczó Vásári-utca 5. **Autogénnel Hegeszt.**
Hegesztés minden időben! Sürgős munka soron kívül azonnal kész! Minden munka jótállással!

Jobb lesz mint volt! minden vas, ötvény, réz, bronz, alumínium törött tárgy és géprész, melyet
TIRINGER AUTOGÉNNEL MEGHEGESZT

Telefon 265.

Tiringer műlakatos, Mikes-utca 3—5. szám.

Telefon 265.

Készít: mű-, épület- és vasszerkezeti munkákat, autót, motort, gépzépet és mezőgazdasági gépjavításokat.

HIREK

— **Cserkészünnepély.** Szép sikerrel ismételte meg vasárnap délután a Protesztáns Ifjak cserkészcsapata legutóbbi ünnepélyét. Ez alkalommal tartalmas és nagy hatást tett beszédet mondott dr. Jód Otyula, aki rámutatott arra, hogy míg a mai felnőtt nemzedék lelkeről a zord idők rég lekopottak az üdéséget, friss színeket, addig a cserkészek lelke ifjú és vidám marad. Lelkes szavakkal kérte a cserkészeket, hogy legyenek jobbak és nemesebbek, mint a mai nemzedék s járják hittel és kitartással a jó és igaz utját. Beszédét a figyelmes közönség nagy tetszéssel fogadta és hosszasan megtapsolta. Bájos volt Teszary Dancika, érlelmesen és közvetlenül szavalt Perjessy Kató, valamint Dunszt Ferenc. A kedves ünnepély a legteljesebb anyagi és erkölcsi sikerrel zárult.

— **A múzeum új tárgyai.** Az anyakönyvi hivatal esketési termében van egy ódonstilű keményfeszékény 1808 felirással, amit a múzeumba fognak elhelyezni. Gazdagodott még a múzeum kisebb néprajzi tárgyakkal és könyvekkel. A tanács megvette Benjovszky »Szamárvásár« c. festményét, egyik vagyonmentő vásáron pedig egy akvarell képet vettek, amely a céhlévelek és rajzok nyomán készült s Kecskemét város XVII. század korabeli látképei ábrázolja.

— **Nemes fémpénzek beváltási árfolyamai.** Ezüst 1 korona 340, 2 koronás 680, forintos 900, 5 koronás 1750. Arany 10 koronás 10 500, 20 koronás 21 000, arany dukát 11 500. Forgalom közepes, irányzat szilárd. Ezüst 800-as 60, 750-es 62, 1000-as 14 karatos 1820, szíriarany 3300, platina 130 000. Forgalom közepes, irányzat szilárd.

— **Elveszett.** Visontai Pál nyugdíjas vasuti kalauz elvesztette cipőtalványát. Megtaláló kéri, adja le a kiadóhivatalba.

— **Vasárnap sportja.** A KAC csapata vasárnap Kiskőrösön játszott a KFC csapattal 2:0 (1:0) arányú megerdemelt győzelmet aratott. Kitűnően játszott Blau László, ki a gólokat rúgta. Jó formát mutattak Aszódi, Bonc, Korb, Schaffel és Báihory. — A KTE váratlanul súlyos vereséget szenvedett Szentlőrincen az ottani AC csapatától. Az 5:0 arányú vereséghez nagyban hozzájárult Karácsonyi gyenge védele. — A KTE ifjúsági csapata 2:1 arányban szépen győzött. A gólokat Krainer és Tari rúgta. — A KAC I. b) a Ceglédi MOVE csapatát 1:0-ra győzte le, a KVSC pedig leikek játékaik 3:0 (2:0) arányú könnyű győzelmet aratott a Szentlőrinci NSC csapatát felett. — Fővárosi eredmények: FTC—MTK 2:0 (1:0); UTE—Törekvés 3:0. — A Meránba küldött magyar atléták megnyerték az olaszok és osztrákok ellen a kiűzött ezüst serleget. — Magyarország vidéki kardszapatversenyében első lett Pécs 8, második Győr 4, harmadik a tavalyi bajnok, Szeged 2 ponttal.

— **A külföldi utazásokra kiadott devizák összegét a devizaközpont** eddig 100 000 koronában állapította meg. Az utóbbi időben több oldalról érkeződték, hogy mit csináljanak azok, akik nyári gyógykezelésre kénytelenek kiutazni. Most arról is teszlünk, hogy illetékes körök az ily irányú deviza ellátás tekintetében lényeges javításra határozták magukat, abban a tekintetben, hogy a gyógykezelésre szükséges devizákat a külföldi utazások alkalmával az igénylőknek kifogják utalni.

— **A süttőmunkások bérmozgalma.** A kecskeméti süttőipari munkások egy kérelmet nyújtottak be az iparhatósághoz, hogy fizetésük felemelése céljából alakítsák meg a hatóság képviselőjéből, munkaadókból és munkásokból álló bizottság. Kérelmüket avval indokolják, hogy 40—50 százalékkal kevesebb fizetést kapnak, mint a pestiek s október óta nem kaptak arányos béremelést.

* **Figyelmeztetés!** A Leszámitoló Bank új kibocsátású részvényeire az elővételi jogot a részvényesek 1000 koronás kedvezményes áron csak f. hó 30-ig gyakorolhatják és pedig minden 3 régi részvény után 2 új részvényt tarthatnak igényt darabonként 1000 korona átlában. A jog gyakorlásakor részvényenként 280 korona fizetendő le. A hátralék augusztus és szeptember 15-én fizetendő. Aki folyó hó végéig elővételi jogát nem gyakorolja, arra való igényét elveszti.

— **Gőzcseplőshez szükséges költségek beszerzése.** A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara ez uton hívja fel a gazdálkodóknak figyelmét arra, hogy a gőzcseplőshez szükséges költségek igénylését legkésőbb f. évi április hó 30-ig kell az Országos Szénbirtoksnálnál (Budapest, VII., Erzsébet körút 43. sz.) bejelenteni. Szén és csakis gőzcseplőgéptulajdonosok kaphat, akár saját birtokán csépel, akár pedig bércseplési végez. A kiutalás iránti bányegmentes kérelemhez hatósági igazolvány csatolandó, melyben — tekintet nélkül arra, hogy az előző évben részesült-e már a kérelmező szénkiutalásban vagy sem, — hitelt érdemlően igazolandó a következők: 1. Ki a gőzcseplőgéptulajdonos, mely községben csépel és mi a vasuti állomása. 2. Hány hold saját gabonaterményt fog elcsépelni. 3. Ha bércseplést végez, kik részére és kinek hány hold gabonaterményt fog elcsépelni. 4. A cséplőgép széntüzeltére és nem fa, vagy szalmatüzelésre van berendezve. Elkésvé érkezett, vagy a megkívánt adatokat nem hitelesen tartalmazó kérvényeket nem fogják figyelembe venni.

— **Itthon nyomják a bankjegyeket.** Hit adunk már arról, hogy a magyar bankjegynyomda felállításának munkái előrehaladt stádiumban vannak. A nyomda felállítására a kormány Oréll Fűsli céggel kötött szerződést. A részvénytársaság több száz ezer svájci alapitókévei slakult. Az alapitóké 51 százaléka magyar állam, 49 százaléka pedig a svájci cég tulajdonát képezi. Az igazgatóság elnökéül kormány Frigyes bárót választották meg s ezenkívül még öt magyar és ügy svájci igazgatósági tag foglalt helyet az igazgatóságban. A társaság műintézetét az Országház téren emelik s a felépítéshez a magyar állam 250 ezer svájci frank kölcsönt ad a Jegyintézet utján, a szakembereket, gépeket és segédeszközöket azonban a cég adja.

— **Az idén is összeírják a vetésterületeket.** A mezőgazdasági termés statisztikai felvétele céljából a kormány most is rendszerileg intézkedett a vetésterületek és a termés összeírásáról. A statisztika az 1923. év őszén és az 1923. év tavaszán bevetett területek összeírására, mindennemű gazdasági növény 1922. évi termésének számbavétele és az 1923. évi cséplés eredmények megállapítására terjed ki. A vetésterületi felvételt a gazdaság tulajdonosának egyéni bevallása alapján május 1—10-ig kell foganatosítani. Az 1923. évi aratásból származó gabonát is be kell jelenteni. A gazdasági felügyelők az 1923. évi termés eredményre vonatkozó bejelentéseket július, illetve szeptember hó végén kötelesek megtenni.

— **Drágább lett a közliisztviselőik kedvezményes ellátása.** A hivatalos lap »szombati száma kormányrendelettel közli, mely a közliisztviselők kedvezményes ellátásában szereplő egyes élelmickek árát május 1-től a következőképpen állapítja meg: finom lésztaliszrt kedvezményes ára kg-r-ként 6, főzőliszt 4, kenyérliszrt 2, cukor 15, zsír 50, só 5 korona.

— **Améteitlen megszigorították a kivándorlást.** Legújabbban megjelent miniszteri rendelet ismétellen, most már erősen megszorította a kivándorlási lehetőségeket. A rendelet szerint az utlevéllapot kiállító hatóságoknak a kivándorolási számdokozókról egy 28 pontos kérdőívet kell kiállítani, amelyben a kérelmező személyi adatait a legapróbb részletekig fel kell venni, sőt minden egyes állítás okmányokkal, kell igazolni, amelyeknek valódiságáért a kiállító hatóságok felelősek. Csak ezután lehet az utlevéllapot a kérdőívet együtt a Kivándorlási Biztosi Hivatalhoz megküldeni, ahol magánfelteket nem fogadnak. Azok részére, akiknek a belügyminiszter már a múlt esztendőben megengedte a kivándorlást, de a kvóta beteltele miatt eddig nem vándorolhattak ki, az újabb kérelmezésnek ezen körülmények feltüntetése mellett kérdőív nem kell. Első sorban is ezek számíthatnak engedélyre, valamint azok, akik már a múlt esztendőben is kérelmeztek az engedélyt, de ugyan- esak a betelt kvóta miatt nem kapták meg.

TELEFON

Sir William Goode, a jóvátételi bizottság angol delegátusa, aki a magyar jóvátétellel összefüggő gazdasági kérdésekről Budapesten tárgyalásokat folytatott, ma, hétfőn Párisba utazott. — Megbízható híradás szerint a kormánynak kilátása van egy kisebb külföldi kölcsönre, melyet a budapesti bankok garantálnak. — A kormány egyik tagja legközelebb látogatást tesz több európai államban, hogy a magyar politika számára újabb orientációt keressen.

JÖZSDE

Terménytözege hivatalos árfolyama:
 Buza 76 kg-oz, liszavidékli 27 500—27 700
 pestmegyei és dunántúli 27 300—27 700, rozs
 15 000—15 400, árpa 12 500—13 000, sörárpa
 14 500—15 500, zab 14 800—15 000, lengei
 12 500—13 000, korpá 6800—7000 korona
 100 kg-ent

A devizaközpont hivatalos árfolyama:

EGY DARAB	MAGYAR KORONA
Napoleon arany	17200.—
Angol font	21835.—22435.—
Dollár	4705.—4955.—
Francia frank	316.—326.—
Svájci frank	800.—890.—
Német márká	0.1850—0.2050
Lengyel márká	0.1025—0.1145
Román lei	23.—25.—
Cseh korona	139.50—145.50
Szerb dinár	48.—50.—
Olasz líra	237.—247.—
Osztrák korona	0.009—0.009—

A mai zürichi nyitás:
 Zürich: Budapest 0 10.

